

อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

รู้จักวิสกี

น้ำจิ้มอาหารสมอง
ผมไวใจมนุษย์ทุกคน แต่สิ่งที่ผมไม่
ไวใจก็คือปีศาจที่อยู่ในตัวเขา
(จาก ภาพยนตร์ "Italian Job")

เหตุใดเหล่าวิสกีจึงสะกดเป็นภาษาอังกฤษว่า whisky หรือ whiskey ทำจากวัสดุอะไร แตกต่างจากไวน์และเบียร์อย่างไร สุดยอดของวิสกีคือสก๊อตวิสกีจริงหรือ Single Malt ต่างจาก Malt ธรรมดาอย่างไร Bourbon และ Vatted Malt คืออะไร ฯลฯ ทั้งหมดเป็นเรื่องน่ารู้สำหรับทั้งคนที่กินและไม่กินเหล้า ตลอดจนผู้ที่ต้องการปราบปรามการกินเหล้าเพราะหากไม่รู้จักรว่ามันคืออะไรอย่างแท้จริงแล้ว การปราบก็จะเป็นเรื่องขบขัน

วิสกีเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มาจาก การกลั่นน้ำที่หมักธัญพืช เช่น ข้าว Barley ข้าว Rye ข้าวสาลี ข้าว Barley งอก (Malted Barley) ข้าว Rye งอก (Malted Rye) ข้าวโพด ฯลฯ แต่ละชนิดของธัญพืชก็ให้ชนิดของวิสกีที่แตกต่างกัน และเมื่อผ่านกรรมวิธีต่างๆ แล้วยิ่งแตกต่างกันมากยิ่งขึ้น

วัสดุสำคัญของการผลิตวิสกีคือธัญพืชที่แช่น้ำจนงอกและเอามาตากให้แห้งที่เรียกว่า Malt เบียร์ก็ทำจาก Malt โดยหมัก Malt กับส่วนประกอบอื่นๆ จนได้ที่แล้วก็เอามาต้ม ส่วนวิสกีนั้นเอาน้ำที่หมักแล้วมากลั่น ส่วนเหล้าไวน์นั้นคือน้ำหมักองุ่นซึ่งหากเอามากลั่นก็ได้เบียร์ดี

กระบวนการสำคัญของการกลั่นวิสกีคือ การกลั่น ซึ่งเชื่อกันว่าวิปเอเซียเป็นต้นแหล่งของความรู้ในเรื่องการกลั่น ทั้งกลั่นน้ำหอมสมุนไพรต่างๆ และเหล้า (คนจีนคือต้นตำรับกลั่นเหล้า) ต่อมาความรู้นี้ผ่านเข้ามาทางตะวันออกกลางและไปถึงไอร์แลนด์โดยการนำของหมอสอนศาสนาในศตวรรษที่ 6 และ 7 จากนั้นก็กระจายไปทั่วยุโรป

วิสกีแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ พวก Malt Whisky ซึ่งทำจากวัสดุ Malted Barley (ข้าว Barley งอก) ทั้งหมด กับอีกพวกคือ Grain Whisky ซึ่งผลิตจากวัสดุทั้ง Malted และ Unmalted Barley (ข้าว Barley ปกติ) ตลอดจนธัญพืชอื่นๆ ทั้งสองกลุ่มมีวิธีการกลั่นซึ่งแตกต่างกัน

เมื่อมี Malt Whisky และ Grain Whisky ก็เกิดการผสมกันในหลายลักษณะ เช่น

1. Single Malt Whisky คือ Malt Whisky ซึ่งมาจากโรงกลั่นโรงเดียว แต่มีได้มาจากธัญพืชเดียวของโรงกลั่น และมีได้มาจากการผลิตปีเดียวกัน ผู้กลั่นรายเดียวนี้จะเอาวิสกีจากหลายถัง หลายปี มาผสมกันจนได้รสชาติอันเป็นเอกลักษณ์ของโรงกลั่นตน โดยทั่วไปชื่อของ Single Malt คือชื่อของ โรงกลั่นเดี่ยวนั้น เช่น The Glenlivet/Bushmills/Yoichi ฯลฯ
2. Vatted Malt คือ Malt Whisky ที่ผสมกันจากหลายโรงกลั่น ถ้าเห็นป้ายบอกว่าเป็น Pure Malt หรือ Malt เหยๆ หรือ Blended Malt แน่ใจได้เลยว่าเป็น Vatted Malt
3. Blended Whisky หรือวิสกีผสมโดยมา

จากการผสมของ Malt กับ Grain Whisky วิสกีที่เขียนป้ายว่า Scotch Whisky หรือ Irish Whisky จะเป็นการผสมในลักษณะดังกล่าว โดยใช้เหล้าที่มาจากหลายโรงกลั่นเพื่อให้ได้รสชาติอันเป็นเอกลักษณ์ของยี่ห้อนั้น เช่น Chivas Regal/Black Label

4. วิสกียอดสุดคือ Cask Strength Whisky ซึ่งได้แก่วิสกีที่บรรจุขวดโดยตรงจากถังวิสกีเดียว ไม่มีการผสมปนเปกับสิ่งใด วิสกีชนิดนี้หาได้ยากและมีราคาแพงมาก

วิสกีไม่เกิดการบ่มในขวด มันจะบ่มและมีอายุเพิ่มขึ้นเฉพาะเมื่ออยู่ในถังเท่านั้น อายุของวิสกีจึงนับจากวันที่กลั่นถึงวันที่บรรจุขวด (วิสกีอยู่ในขวดนานๆ อาจเป็นสิ่งหายากและมีราคาสูง แต่มันไม่ได้มีอายุเพิ่มขึ้นเลย และไม่จำเป็นว่าจะต้องมีรสชาติดีกว่าวิสกีที่เพิ่งกลั่นใหม่) การบ่มอยู่ในถังของวิสกีเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทำให้เกิดสี กลิ่น และรสชาติ ทั้งนี้เนื่องจากการเกิดการเปลี่ยนแปลงของส่วนผสมทางเคมีในวิสกี

ถังบ่มวิสกีเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดรสชาติอันเป็นเอกลักษณ์ ถึงไม่ที่นิยมกันคือถังไม้โอ๊กใหม่ วิสกีอเมริกันที่เรียกว่า Straight Whiskey เป็นวิสกีที่มีอายุจากการบ่มในถังใหม่ที่ทำจากไม้โอ๊กใหม่เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 2 ปี และกลั่นให้ได้แอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 โดยปริมาณ

American Blended Whiskey เกิดจากการผสม Straight Whiskey กับวิสกีที่ไม่บ่มนาน และสร้างกลิ่นและสี ตัวอย่างก็คือ Tennessee Whiskey (Jack Daniel's คือยี่ห้อดัง) ซึ่งเมื่อกลั่นแล้วก็กรองด้วยถ่านที่มาจากต้นไม้ต้น Maple (ชนิดที่ใช้ทำน้ำตาล

เมื่อเจาะรูเข้าไปในลำต้น) เพื่อให้กลิ่นและรสชาติที่เป็นพิเศษ

ส่วน Bourbon (อ่านว่า-เบอร์-บิน) Whiskey นั้นมีกระบวนการกลั่นเหมือนกับ Tennessee Whiskey เกือบทุกประการเพียงแต่วิธีการกรองนั้นต่างกันออกไปเพื่อให้ผลผลิตที่มีลักษณะแตกต่างกัน

เขียนถึงตรงนี้ท่านผู้อ่านตาไวคงสังเกตเห็นว่าผมสะกดวิสกีเป็นภาษาอังกฤษแตกต่างกัน มีทั้งมี e และไม่มี e ในสมัยก่อนวิสกีสะกดว่า Whisky โดยไม่มี e จนกระทั่ง ค.ศ.1870 ชื่อเสียงของสก๊อตวิสกีตกต่ำมาก เพราะโรงกลั่นปล่อยวิสกีคุณภาพต่ำออกมาเติมตลาด โรงกลั่นในไอร์แลนด์และอเมริกาจึงสะกดว่า Whiskey โดยมี e เพิ่มเพื่อบอกว่าเป็นสินค้า

ที่มีคุณภาพเหนือกว่าของสก๊อต ปัจจุบันคำว่า Whisky โดยทั่วไปหมายถึงวิสกีที่กลั่นในสกอตแลนด์ เวลส์ แคนาดา และญี่ปุ่น ส่วนคำว่า Whiskey นั้นใช้กับสินค้าอเมริกัน ถึงแม้ว่าคำของทางการสหรัฐอเมริกาคือ Whisky ก็ตาม

Scotch Whisky หรือที่รู้จักในนาม Scotch อันเป็นที่รู้จักทั่วโลกในปัจจุบัน ต้องกลั่นในสก๊อตแลนด์เท่านั้น บ่มในถังไม้โอ๊กไม่ต่ำกว่า 3 ปี Scotch โดยพื้นฐานมาจากการผสมของ Malt และ Grain Whisky โดยหลายยี่ห้อใช้ควันที่เกิดจากการเผาถ่านหินเลน (Peat) มารวม Malt ซึ่งทำให้มันมีกลิ่นใหม่เป็นพิเศษ Scotch ที่ขายกันทั่วไปมาจากการผสมทั้งชนิดและข้ามโรงกลั่น เฉพาะ Scotch ชั้นดีเท่านั้นจึงจะเป็น Single Malt

เวลาถ่ายรูปฝรั่งตะวันตกจะบอกให้พูดคำว่า Cheese เพื่อให้ภาพออกมาเป็นยิ้มสวยงาม แต่หลายประเทศในอเมริกาใต้คนถนัดจะบอกให้พูดคำว่า Whisky (wee-skee) ถ้าเป็นบ้านเรามากจะให้พูดว่าเป๊ปซี่ (ได้ก้อย่าน้อยใจนะครับ คนติดแผ่นดินไหวที่เฮติอยู่ได้ติดนาน 11 วัน ปีนลอดช่องออกมายิ้มแป้นและบอกว่ารอดอยู่ได้เพราะกินโค้ก)

สิ่งชั่วร้ายที่สุดที่โลกสร้างขึ้นภายใต้สิ่งแวดล้อมของรัก โลภ โกรธ หลง ก็คือเหล้าหรือน้ำเปลี่ยนนิสัยซึ่งทำลายผู้คนมากมายตลอดประวัติศาสตร์มนุษยชาติ วิธีเอาชนะมันก็คือไม่เริ่มดื่ม เมื่อไม่มีจุดเริ่มต้น มันก็ไม่มีอะไรไปต่อได้

ความยากจนไม่สามารถผลักดันให้มนุษย์ดื่มเหล้าได้นอกจากว่าเขาเลือกดื่มเอง แต่เหล้าผลักดันมนุษย์ให้ยากจนได้ ไม่ว่าเขาจะเลือกมันหรือไม่ก็ตาม ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

บ้านเรามีสิ่งประหลาดอย่างหนึ่งคือสถานีรถไฟตรงจุดเดียวกันสามารถเชื่อมต่อสายถึงกันได้จนอาจเรียกได้ว่าเป็นสถานีเดียวกันแต่มีชื่อแตกต่างกัน รถไฟเหินฟ้า (BRT) มีสถานีชื่อโคก แต่รถใต้ดิน (MRT) เรียกสถานีนี้ว่าสุขุมวิท

สำหรับคนไทยกันเองไม่ปวดหัวนักเพราะพอเคยได้ยิน แต่สำหรับคนต่างชาติที่ไม่คุ้นกับเพราะลงสถานีชื่อโคกและเดินทางต่อไปอีกโดยขึ้นสถานีที่อยู่ตรงที่เดียวกันแต่ต้นไปชื่อสุขุมวิท

กฎสากลหากสังเกตก็จะพบว่าชื่อย่อข้างซ้ายมือของถนนที่วิ่งออกนอกเมืองจะเป็นเลขคู่ (หากเข้าเมืองเป็นเลขคู่) ยิ่งวิ่งออกนอกเมืองหมายเลขจะยิ่งสูงขึ้น ตัวอย่างเช่นสุขุมวิท 1 อยู่ซ้ายมือของถนนสุขุมวิทขาออกเมือง ยิ่งออกไปทางปากน้ำฝั่งซ้ายจะยิ่งมีหมายเลขขอยิ่งสูงขึ้น

การทราบเช่นนี้จะทำให้สามารถขับรถ นั่งแท็กซี่ หาสถานที่ที่ต้องการสะดวกขึ้นมาก และไม่หลงไปผิดทางเมื่อพบบนและไม่ว่าจะไปทางซ้ายหรือขวาดีเพื่อหาชอยที่ต้องการ